712/04

Den 6. december 2004 blev i sag nr. 63.411:

xxxx xxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxx
xxxxx xxxx xx
xxxx xxxxx x

mod

Nordea Pension
Klausdalsbrovej 615
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har pensionsforsikringer i Nordea Pension, klageren ved sin advokat over størrelsen af den af selskabet udbetalte invalidepension.

Ifølge klagerens advokats opfattelse skal invalidepensionen fastsættes i forhold til den løn, klageren oppebar, da han var udsat for et færdselsuheld den 30/9 1998.

Den 26/6 2001 anmeldte klageren sin tilskadekomst til selskabet, og af klagerens oplysninger fremgår det bl.a., at han måtte opgive sit arbejde ca. den 1/3 2001.

Arbejdsskadestyrelsen har i sin afgørelse af 26/3 2002 vurderet klagerens méngrad til 5 %, erhvervsevnetabet til 65 %, og stationærtidspunktet er blevet sat til den 30/3 1999. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

> "Det bemærkes indledningsvis, at skadelidte den 7. august 1996 var udsat for en arbejdsskade, da han i forbindelse med et færdselsuheld pådrog sig en forvridning af halshvirvelsøjlen. Ved afgørelse af 20. november 1997 fastsatte vi méngraden til 12 procent for nakkegener, hovedpine og hjernerystelseslignende symptomer. Erhvervsevnetabet blev vurderet til mindre end 15 procent.
>
> …

2. 63.411

Sagsfremstilling

…

Efter ulykken oplevede skadelidte en forværring af hans forudbestående helbredsgener fra lænd, nakke- og hovedregionen. Skadelidte har efter det oplyste ikke modtaget anden behandling end psykologsamtaler. Samtalerne medførte ikke væsentlig bedring af skadelidtes helbredstilstand.

På ulykkestidspunktet var skadelidte ansat i … i en overordnet stilling. Skadelidtes løn udgjorde på dette tidspunkt kr. 40.000 månedligt eksklusiv fri bil, telefon og 8 procent arbejdsgiverbetalt pensionsbidrag. Han havde genoptaget dette arbejde efter cirka 2 måneders sygemelding i forbindelse med ulykken i 1996. I perioden fra 6. oktober 1996 til 30. september 1998 havde skadelidte 11 sygedage.

Efter ulykken i september 1998 var skadelidte sygemeldt indtil udgangen af juni 1999, hvorefter han genoptog sit hidtidige arbejde på fuld tid og til normal løn. Skadelidte blev dog på ny sygemeldt i september 2000 angiveligt delvist på grund af tiltagende lændeproblemer og delvist på grund af generne fra nakke- og hovedregionen.

I januar 2001 blev skadelidte afskediget (fritstillet) med fratræden den 30. juni 2001. … A/S oplyser, at afskedigelsen skete som led i interne omstruktureringer. De oplyser endvidere, at skadelidte efter hver af ulykkerne efter en periode var i stand til at varetage de normale jobmæssige funktioner.

…

Begrundelse

Méngraden: Vi har ved vurderingen af méngraden lagt vægt på, at skadelidte har fået følger efter en nakkedistorsion og et hovedtraume med udtalte hovedpinegener, hukommelses- og koncentrationsbesvær, oplevelse af personlighedsændring og træthedsfornemmelse i nakken. Vi skønner, at den aktuelle tilstand kan sidestilles med et svært postkommotionelt syndrom (følger efter hjernerystelse), som i henhold til Arbejdsskadestyrelsens méntabel vurderes til 15 procent i mén. Uddrag af méntabellen er vedlagt i kopi.

Det fremgår imidlertid af sagens akter, at skadelidte på grund af ulykken den 7. august 1997 [1996] allerede havde en række af de aktuelle symptomer. Vi finder derfor, at aktuelle ulykke alene har medført en forværring af en allerede bestående tilstand. Vi vurderer forværring til mindre end 5 procent i mén.

Vi har endvidere lagt vægt på, at skadelidte umiddelbart efter ulykken den 30. september 1998 har oplevet en forværring af sine tidligere lændeprolaps gener i form af øgede smerter til venstre ben. Vi vurderer denne forværring til mindre end 5 procent i mén.

Ud fra et samlet skøn over skadelidtes funktionstab vurderer vi, at der ved ulykken den 30. september 1998 er sket en forværring af skadelidtes forudbestående helbredstilstand svarende til i alt 5 procent i mén."

I skrivelse af 18/10 2002 til klageren meddelte selskabet følgende:

"Du har ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension fra karensperiodens udløb den 1. juni 2001 og frem til den 1. januar 2002. For meget indbetalt præmie vil blive returneret til din hidtidige arbejdsgiver.

Udbetalingen sker til din arbejdsgiver, så længe du modtager løn derfra. Vi har fået oplyst, at du er fratrådt pr. 1. juli 2001, hvorfor udbetalingen vil ske til dig fra denne dato.

Den årlige udbetaling er 328.923 kr. Beløbet udbetales månedligt forud med 1/12, og der skal trækkes skat af dette beløb. Vi skal derfor bruge dine skatteoplysninger, som vi beder dig sende til os sammen med svarkortet.

Der vil blive beregnet og udbetalt renter i henhold til Forsikringsaftaleloven.

Vi har vurderet at du ikke har ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension fra den 1. januar 2002, da din erhvervsevne fra denne dato skønnes ikke at være nedsat med 50% eller mere af den fulde erhvervsevne.

Ved vores vurdering har vi lagt vægt på, at du i perioden 1. juni 2001 og frem til den 1. januar 2002 grundet din lidelse ikke har været i stand til at varetage dit hidtidige erhverv som marketingschef. Fra den 1. januar 2002 skal din erhvervsevne vurderes i forhold til andet passende arbejde. Du skønnes at kunne påtage dig andet passende arbejde i en sådan grad, at din erhvervsevne ikke er nedsat med 50 % eller mere af den fulde erhvervsevne. Du vil grundet lidelsen have svært ved at varetage selvstændige opgaver som tidligere, men du skønnes at have ressourcer der kan udnyttes i et omfang der overstiger 50 % på trods af din lidelse."

Klageren blev efterfølgende tilkendt mellemste førtidspension pr. 1/3 2003. Af H. Kommunes afgørelse fremgår bl.a.:

"Begrundelse

Din erhvervsevne vurderes til at være varigt nedsat, med omkring 2/3 men ikke til det ubetydelige af helbredsmæssige årsager.

Det har været forsøgt at etablere nyt flexjob, men dette har ikke været muligt, da du helbredsmæssigt er blevet dårligere end på bevillingstidspunktet af flexjob ja. 2002.

Det fremgår, at du efter 2 bilulykker med piskesmældslæsioner nu næsten konstant har udtalt hovedpine, og i ca. 10 dage om måneden er hovedpinen kraftigere og helt arbejdshindrende.

Derudover lider du af koncentrations- og hukommelsesbesvær samt øget irritabilitet."

I skrivelse af 17/2 2003 til klageren har selskabet meddelt, at det har genvurderet afgørelsen af den 18/10 2002, hvorefter han har ret til udbetaling af invalidepension på forsikringsnr. 050 frem til den 1/11 2018 samt ret til præmiefritagelse og udbetaling af invalidepension på forsikringsnr. 051 frem til den 1/11 2020, hvor forsikringerne udløber.

Af klageskrivelsen fremgår bl.a.:

"I skadesåret 1998 oppebar min klient en årsløn på kr. 480.000, og det fremgår af pensionsoversigten for 1999 (bilag 6), at dette beløb er beregningsgrundlaget.

Imidlertid fremgår det af Nordeas Pensions skrivelse af 30. april 2003 (bilag 1), at selskabet lægger årslønnen i 2001 til grund ved beregningen, hvor min klients årsløn androg kr. 407.448,00.

Det betyder, at min klients invalidepension årligt bliver reduceret med kr. 56.591,00 indtil år 2020.

Min klient var sygemeldt fra skadedatoen og forsøgte at arbejde 3 timer dagligt fra 4. 1999 men måtte ophøre på grund af generne. Han blev derfor opsagt til fratræden den 30. juni 2001. I forløbet blev min klients stillingsbetegnelse ændret og han fik færre ansvarsområder med tilsvarende lønreduktion. Det er således følgerne efter uheldet i 1999 [1998], som er årsag til lønreduktionen.

Ved skrivelse af 22. maj 2003, …, gør jeg gældende, at det er dækningen på skadetidspunktet og ikke vurderingstidspunktet, som er afgørende for beregningsgrundlaget, idet en anden fortolkning af forsikringsbetingelserne ville medføre ganske urimelige resultater, idet man som forsikringstager reelt ikke ville være i stand til at beregne de ydelser man ville være berettiget til, såfremt man blev invalid.

Med henvisning til § 6, stk. 6 i forsikringsbetingelser nr. 281 (bilag 8) anfører Nordea Pension i skrivelse af 25. juli 2003 (bilag 9), at det er dækningen i 2001, som skal anvendes, idet min klient først anmeldte kravet i 2001. Det er min opfattelse, at denne bestemmelse kun siger, at der ikke er dækning forud for anmeldelsestidspunktet og ikke hvilket beløb, der er beregningsgrundlaget for invalidepensionen. På baggrund heraf gør jeg således gældende,

at det er ydelserne på skadetidspunktet, som skal finde anvendelse,

at § 6, stk. 6 er uklart formuleret på væsentlige punkter,

at § 6, stk. 6 skal fortolkes til gunst for min klient.

at min klient på stationærtidspunktet den 30. marts 1999 opfyldte de helbredsmæssige betingelser for tilkendelse af invalidepension,

at Nordea Pensions fortolkning af forsikringsbetingelserne ville føre til åbenbare urimelige resultater,

at Nordea Pensions fortolkning ikke har hjemmel i forsikringsbetingelserne.

Subsidiært gøres det gældende:

at det er ydelserne på stationærtidspunktet, som skal finde anvendelse."

Selskabet har i skrivelse af 1/3 2004 til nævnet bl.a. anført, at klagerens pensionsdækning blev reguleret pr. 1/4 1999 i overensstemmelse med de gældende forsikringsbetingelser på grundlag af de fra arbejdsgiveren modtagne oplysninger om, at klagerens løn udgjorde 408.000 kr. Selskabet har henvist til pensionsoversigten dateret 30/7 1999, hvoraf det bl.a. fremgår, at invalidepensionen udgjorde 318.240 kr. Selskabet har videre anført, at dækningen pr. 1/4 2000 blev reguleret som følge af oplysninger fra arbejdsgiveren om, at klagerens løn udgjorde 407.448 kr. Af pensionsoversigten dateret 27/4 2000 udgjorde invalidepensionen 317.809 kr. Af selskabets skrivelse fremgår videre:

"Klagerens advokat har anført, at invalidepensionen bør fastsættes i forhold til den løn, klageren oppebar, da han var udsat for færdselsuheldet den 30. september 1998.

Det afgørende for invalidepensionsdækninger er imidlertid ikke dækningen på skadesårsagstidspunktet. Dette fremgår bl.a. af Ankenævnskendelse 53.066/2001.

Klagerens advokat gør desuden i ankenævnsklagen gældende, at klageren den 30. marts 1999 opfyldte de helbredsmæssige betingelser for tilkendelse af invalidepension.

Selv hvis klagerens advokats opfattelse af, at den tilstrækkelige erhvervsevnenedsættelse indtrådte den 30. marts 1999, var korrekt, og klageren havde foretaget anmeldelse på det tidspunkt, ville der ikke være foretaget udbetaling fra forsikringen på det tidspunkt. Der er en karenstid på 3 måneder, og ved udløbet af denne var klageren tilbage på sit arbejde og arbejdede på fuld tid og til normal løn, jf. side 2 i Arbejdsskadestyrelsens afgørelse af 26. marts 2002 (bilag E). Klageren ville derfor ikke

have været berettiget til invalidepension på dette tidspunkt, selvom han havde foretaget anmeldelse.

I september 2000 bliver klageren sygemeldt. Han ophører som anført med at arbejde ca. den 1. marts 2001. Der er således tale om en ny situation. Vi vurderede erhvervsevnen og udbetalte som anført fra den 1. juni 2001 med det beløb, som dækningen i overensstemmelse med de for forsikringen gældende regler var fastsat til.

Vi fastholder derfor, at størrelsen af den tilkendte invalidepension er korrekt.

Klagerens advokat har anført, at hendes klient var sygemeldt fra skadesdatoen og forsøgte at arbejde 3 timer dagligt fra '4. 1999' men måtte ophøre pga. generne, og at han derfor blev opsagt til fratræden den 30. juni 2001. I forlængelse heraf anføres det, at i forløbet blev klagerens stillingsbetegnelse ændret, og han fik færre ansvarsområder med tilsvarende lønreduktion, og at det således er følgerne efter uheldet i 1999, som er årsag til lønreduktionen.

Vi opfordrer klagerens advokat til at dokumentere, at lønreduktionen var en følge af et sådan forløb. Vi gør for god ordens skyld opmærksom på, at vi finder det lidet sandsynligt, at lønreduktionen fra 480.000 kr. til 408.000 kr. var en følge af et sådan forløb, da det fremgår af indbetalingerne fra arbejdsgiveren, at klagerens løn allerede var sat ned pr. 1. november 1998 (bilag F), dvs. 1. måned efter ulykken og inden klageren var tilbage på sit arbejde."

I selskabets skrivelse af 27/4 2004 til klageren hedder det bl.a.:

"I den verserende ankenævnssag vedrørende 021053-1297-051 er forsikringsbetingelser nr. 281 fremlagt (som bilag 8). Vi har imidlertid nu beklageligvis konstateret, at der i de forsikringsbetingelser nr. 28 1, der blev fremsendt til dig ved tegningen i 1995 må have været en anden formulering af § 6, stk. 6, jf. vedlagte forsikringsbetingelser. Vi finder, at formuleringen af § 6, stk. 6 1 de til dette brev vedlagte forsikringsbetingelser stiller dig gunstigst. Vi anser herefter disse forsikringsbetingelser for gældende for dig. Imidlertid har vi ikke påberåbt os § 6, stk. 6 i ankenævnssagen, hvorfor vi ikke finder det relevant for sagen."

Klagerens advokat har i skrivelse af 25/5 2004 til nævnet bl.a. anført:

"Det fremgår af min klients ansøgning om udbetaling og/eller præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne (bilag 8), at min klient oplyste, at han havde symptomer både efter færdselsuheldet i 1996 og færdselsuheldet i 1998. Min klient blev da også tilkendt førtidspension på baggrund af følgerne efter begge uheld, hvilket fremgår af afgørelse om førtidspension af 13. februar 2003, som vedlægges som bilag 9.

Ændringen af stillingsbetegnelsen og reduktionen i ansvarsområder skyldtes begge færdselsuheld.

Som det fremgår af Arbejdsskadestyrelsens afgørelse (bilag E) blev følgerne efter færdselsuheldet i 1996 vurderet til 12% mén. Der er således ingen tvivl om, at min klient allerede ved færdselsuheldet i 1998 havde betydelige helbredsmæssige problemer, som betød, at erhvervsevnen blev væsentligt reduceret. Der er dog ingen tvivl om, at en væsentlig årsag til min klients samlede erhvervsevnetab skyldtes generne efter uheldet i 1996.

Jeg gør derfor fortsat gældende, at min klients samlede erhvervsevne som følge af begge færdselsuheld var reduceret i et sådant omfang i 1999, at det er ydelserne på dette tidspunkt, som skal finde anvendelse.

Jeg skal ikke undlade at bemærke, at min klient kæmpede for at beholde sit job - en kamp, som han kunne have opgivet på et langt tidligere tidspunkt og derved undgået denne sag."

I skrivelse af 15/6 2004 til nævnet har selskabet fastholdt sin afgørelse. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"Klagerens advokat anfører, at ændringen af stillingsbetegnelsen og reduktionen i ansvarsområder skyldtes både færdselsuheldet i 1996 og færdselsuheldet i 1998. Vi finder ikke, at dette er dokumentation for, at lønreduktionen, som hovedsageligt skete 1 måned efter ulykken i 1998, og inden klageren var tilbage på sit arbejde efter denne ulykke, skyldtes sygdom.

Det bemærkes, at erhvervsevnetabet efter ulykken i 1996 af Arbejdsskadestyrelsen blev vurderet til mindre end 15 %, jf. bilag E, side 1, og at arbejdsgiveren har oplyst, at klageren i perioden fra 6. oktober 1996 til ulykken i 1998 kun havde 11 sygedage, og at klageren efter hver af ulykkerne efter en periode var i stand til at varetage de normale jobmæssige funktioner, jf. bilag E, side 2.

Det skal tilføjes, at selv hvis lønnedsættelsen havde været en følge af sygdom, ville det efter vores opfattelse ikke kunne medføre en anden bedømmelse af sagen.

Vi fastholder således, at størrelsen af den tilkendte invalidepension er korrekt."

Klageren har efterfølgende i e-mail af 26/7 2004 til sin advokat nærmere redegjort for, at reduktionen i ansvarsområder skyldtes sygdom.

I skrivelse af 30/7 2004 til nævnet har selskabet bl.a. anført, at det ikke bestrider, at klageren er syg, men at selskabet henholder sig til de aftalte vilkår for, hvordan invalidepensionens størrelse fastsættes.

Selskabet har fremlagt et skærmprint, hvoraf det bl.a. fremgår, at klagerens løn blev nedsat fra 480.000 kr. til 408.000 kr. fra den 1/11 1998.

Forsikringsbetingelserne, der blev fremsendt til klageren i 1995, indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 6 Invaliditet**

…

Stk. 2

Ret til fuld invalideydelse og/eller fuld præmiefritagelse har den forsikrede, der på grund af sygdom eller ulykkestilfælde mister mindst 2/3 af sin fulde erhvervsevne, uden at det skyldes forsæt. Hvis erhvervsevnen er nedsat til mellem 1/2 og 1/3, er forsikrede berettiget til halv invalidepension og/eller halv præmiefritagelse, når forsikringsbegivenheden ikke er forvoldt med forsæt af forsikrede.

…

Stk. 3

Nedsættelse af erhvervsevnen, der berettiger til udbetaling af invalideydelse og/eller præmiefritagelse foreligger, når den forsikrede ikke længere skønnes at være i stand til – bedømt under hensyn til hans nuværende tilstand, hans uddannelse og tidligere virksomhed – at tjene mere end henholdsvis 1/3 og 1/2 af, hvad der i samme egn er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder.

…

Stk. 6

Præmiefritagelse respektive udbetaling af invalidepension får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder. Er anmeldelse sket senere end 6-månedersdagen for invaliditetens indtræden, træder præmiefritagelsen respektive invalidepensionen dog først i kraft på anmeldelsesdagen. I særlige tilfælde kan præmiefritagelse respektive udbetaling af invalidepension tilkendes med tilbagevirkende kraft, dog maksimalt for 2 år fra anmeldelsesdatoen."

Forsikringsbetingelserne nr. 281 indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 6. Invaliditet**

…

Stk. 6

Præmiefritagelse respektive udbetaling af invalidepension får virkning fra den dag, nedsættelsen af erhvervsevnen har varet uafbrudt i 3 måneder. Krav om præmiefritagelse og udbetaling af forsikringsydelsen i tilfælde af midlertidig uarbejdsdygtighed eller varigt tab af erhvervsevne skal fremsættes inden 1 år efter det tidspunkt, da forsikringstageren har fået kundskab om de omstændigheder, der begrunder kravet. Forsikringen omfatter ikke dækning for tiden forud for fremsættelsen af kravet, hvis dette først rejses efter, at der er forløbet 1 år."

Nævnet udtaler:

Således som forsikringsbetingelserne er formuleret, er forsikringsbegivenheden nedsættelsen af erhvervsevnen til 1/2 eller derunder. Nævnet bemærker, at klageren efter

ulykken i 1998 var sygemeldt indtil udgangen af juni 1999, hvorefter han genoptog sit hidtidige arbejde på fuld tid og til normal løn. Han blev dog sygemeldt igen i september 2000. Nævnet finder herefter at kunne lægge til grund, at forsikringsbegivenheden tidligst kan anses for indtrådt i september 2000.

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet endvidere at kunne lægge til grund, at selskabet har udbetalt invalidepension svarende til det beløb, som dækningen i overensstemmelse med de for forsikringen gældende regler var fastsat til.

Herefter, og idet det af klagerens advokat i øvrigt anførte ikke kan føre til et andet resultat,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand